Hukuk Bölümü 2013/1547 E. , 2013/1796 K.

- **2762 SAYILI VAKIFLAR KANUNUNA DAYANILARAK DÜZENLENEN VAKIF MUHTAÇ AYLIĞI VE İMARET YÖNETMELİĞİ UYARINCA DAVACIYA BAĞLANAN YETİM AYLIĞININ KESILMESI NEDENIYLE YENIDEN BAĞLANMASI VE ARA DÖNEMDE ÖDENMESI GEREKEN AYLIKLARIN TAHSILI ISTEMIYLE AÇILAN DAVANIN, İDARİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI GEREKTIĞI**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 10

"İçtihat Metni"

Davacı : Ü.Ü.'e velayeten annesi N.Ü.

Vekili : Av. F.K.Ç.

Davalı : T.C. Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü

Vekilleri : Av. B.Y. & Av. N.S.

O L A Y: Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; vefat eden babası nedeniyle muhtaç duruma düşen davacı küçük Ü.Ü.'e annesi N.Ü.'ün talebi üzerine, 01.07.2006 tarihinde davalı tarafından bağlanan aylığın N.Ü.'ün SGK'lı olarak bir dönem çalışmış olduğu gerekçesiyle 15.06.2009 tarihinde haksız olarak kesildiğini ileri sürerek 15.06.2009 tarihinden itibaren muhtaç aylığı bağlanmasına, davacının mağduriyetinin önüne geçmek amacıyla dava tarihinden itibaren 2013 yılı için aylık 395,19 TL muhtaç aylığının davacıya tedbiren bağlanması istemiyle adli yargıda dava açmıştır.

Davalı vekili süresi içerisinde görev itirazında bulunmuştur.

ANKARA 19. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ:17.05.2013 gün ve E:2013/106 sayılı kararında özetle, görev itirazının reddine karar verilmiştir.

Davalı vekilinin, idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçe üzerine, dava dosyasının onaylı bir örneği Danıştay Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI: "...2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinin 1.fıkrasında, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları ile idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları iptal davaları türleri arasında sayılmıştır.

Anılan Yasa maddesinde tanımlanan iptal davalarına, idarenin tek yanlı irade beyanıyla, kişilerin hukuksal durumlarında değişiklik meydana getiren etkili ve yürütülmesi zorunlu idari işlemler konu edilir.

İdari işlem ve eylemlerden doğan zararların tazmini taleplerinin ise, 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 12. ve 13. Maddeleri uyarınca, İdari Yargı yerlerinde açılacak tam yargı davalarına konu edilmeleri, anılan yasa hükümlerinin gereğidir.

27.02.2008 tarih ve 26800 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5737 sayılı Vakıflar Kanununun 1. maddesinde, bu Kanunun; vakıfların yönetimi, faaliyetleri ve denetimine, yurt içi ve yurt dışındaki taşınır ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarının tescili, muhafazası, onarımı ve yaşatılmasına, vakıf varlıklarının ekonomik şekilde işletilmesi ve değerlendirilmesinin sağlanmasına ilişkin usûl ve esasların belirlenmesi; Vakıflar Genel Müdürlüğünün kuruluşu ile Genel Müdürlüğün teşkilât, görev, yetki ve sorumluluklarının düzenlenmesi amacıyla hazırlandığı, 2. maddesinde, bu Kanunun; mazbut, mülhak ve yeni vakıflar, cemaat ve esnaf vakıfları ile Vakıflar Genel Müdürlüğünü kapsadığı, "Yönetim ve temsil şekli" başlıklı 6. maddesinde, mazbut vakıfların Genel Müdürlük tarafından yönetilip ve temsil edileceği, 35. maddesinde, bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere, kamu tüzel kişiliğini haiz Başbakanlığa bağlı Vakıflar Genel Müdürlüğü kurulduğu, Başbakan, Genel Müdürlüğün yönetimi ile ilgili yetkilerini gerekli gördüğü takdirde görevlendireceği Başbakan yardımcısı vasıtasıyla kullanabileceği, 36. Maddesinin (a) bendinde, mazbut vakıfların vakfiyelerinde veya vakfiye yerine geçen hücC., berat, ferman gibi belgelerinde yazılı hayrı, sosyal, kültürel ve ekonomik şart ve hizmetleri yerine getirmek, (e) bendinde, mülhak, cemaat ve yeni vakıflar ile esnaf vakıflarının denetimini yapmak, Genel Müdürlüğün görevleri arasında sayılmış, "Personel rejimi" başlıklı 67. maddesinde, Genel Müdürlük personelinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Anılan yasal düzenlemelerin birlikte değerlendirilmesinden, Vakıflar Genel Müdürliiğü'nün, kuruluş ve işleyişine ilişkin kuralları yasa ile düzenlendiğine ve kamu tüzel kişiliğini haiz olduğuna göre, bu Genel Müdürlük'çe bir kamu hukuku düzenlemesi olan 5735 sayılı yasa hükümü ile verilen görevleri yerine getirirken tesis edilen işlemlerin kamu gücü kullanılarak yapılması karşısında bu işlemlerin yargısal denetiminin idari yargının görevine girdiği..." gerekçe gösterilmek suretiyle davanın idari yargı yerinde görülmesinin gerektiği belirtilerek, 2247 sayılı Yasa'nın 10'uncu maddesi uyarınca, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan Akarsu ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 30.12.2013 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne izafeten Ankara Bölge Müdürlüğü vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve dahi 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısı'nca, muhtaçlık aylığı bağlanması ve idari işlemden doğan tam yargı davası niteliğinde olan yoksun kalınan muhtaçlık aylığı tutarlarının tazminine karar verilmesi istemiyle açılan dava hakkında 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 2762 sayılı Vakıflar Kanununa dayanılarak düzenlenen Vakıf Muhtaç Aylığı ve İmaret Yönetmeliği uyarınca davacıya bağlanan yetim aylığının kesilmesi nedeniyle yeniden bağlanması ve ara dönemde ödenmesi gereken aylıkların tahsili istemine ilişkindir.

Dosyanın incelenmesinden; N.Ü.'ün 29.07.2005 tarihinde kızı Ü.Ü.'e muhtaç aylığı bağlanması için Bölge Müdürlüğü'ne başvuruda bulunduğu, Konya Ereğli Kaymakamlığı'nın 18.05.2005 tarih ve 5379 sayılı yazısı ile Ü.Ü.'ün ölmüş babası M.Ü.'ün Çeşme Vergi Dairesinin 919005 3010 vergi numarasında halen faal bulunduğunun bildirilmesi üzerine bu talebin reddedildiği, ancak daha sonra ilgilinin Vakıflar Bölge Müdürlüğü'ne mirası reddettiğine dair Konya Ereğli Sulh hukuk Mahkemesinin 10.08.2005 gün E:2005/685 K: 2005/842 sayılı kararının ibraz edilmesi ve başvuruda bulunan Ü.Ü.'ün babası M.Ü.'ün ölmüş olması nedeniyle faal bir vergi mükellefi olamayacağı açıklanmak suretiyle ilginin talebinin Vakıf Muhtaç Aylığı ve İmaret Yönetmeliğinin 5. Maddesine aykırı olmadığı konusunda Vakıflar Genel Müdürlüğü Kayseri Bölge Müdürlüğünün 30.05.2006 gün B.02.1.VGM.1.15.00/222 sayılı yazısı ile uygun görüş bildirilmesi üzerine 01.07.2006 tarihinde muhtaç aylığı bağlanmıştır.

Ancak 01.07.2009 tarihinde, davacı küçüğe bağlanan muhtaç aylığı annesi N.Ü.'ün 01.07.2005 tarihinden itibaren Sosyal Sigortalar Kurumundan maaş aldığı hususunun tespit edilmesi üzerine muhtaç aylığı kesilmiştir.

Davacıya bağlanan muhtaç aylığının kesilmesinin ardından, Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne izafeten Kayseri Vakıflar Bölge Müdürlüğü 18.09.2009 tarihinde açtığı dava dilekçesinde özetle; davacı idarenin yardıma muhtaç dul, yetim ve engelli vatandaşlara muhtaç maaşı verdiğini, yaşı küçük olan davalı Ü.'e annesi N.Ü.'ün davacı idareye başvurarak yetim durumundaki kızı için 18.07.2005 tarihinde muhtaç maaşı talep ettiğini, davalının talebinin kabul edilerek küçük Ü.'e 01.07.2006 tarihinden itibaren aylık 218,84 TL maaş bağlandığını, yapılan araştırmada maaş talebinde bulunan küçük Ülkem'in annesinin maaş başvurusundan önce 01.07.2005 tarihinden itibaren SGKlı olarak maaş aldığının idare tarafından SGK Başkanlığının 15.06.2009 gün ve 849 nolu yazısıyla tespit edilmesi üzerine, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 22.09.2008 tarih ve 27010 sayılı Vakıflar Yönetmeliğinin çerçevesinde 01.07.2006 tarihinden itibaren alınan muhtaç maaşının haksız olduğunu açıklayarak, 9.107,65 TL muhtaç maaşının bu tarihten itibaren işleyecek faiziyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle 18.09.2009 tarihinde eldeki dosyanın davacısına adli yargıda dava açmıştır.

Niğde 2. Asliye Hukuk Mahkemesi19.09. 2011 gün ve E:2009/538, K.2011/688 sayılı kararında özetle; Vakıflar Yönetmeliğinin 73. Maddesinin 1. fıkrasında, 73. Maddenin 2. Fıkrasındaki gibi anne baba yönünden 1. fıkradaki şartların aranmadığı bu nedenle muhtaç aylığı bağlanan küçüğün annesinin yetim aylığı almasının küçüğe maaş bağlanmasına engel olmayacağı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. Adli yargıda verilen red kararı temyiz aşamasından geçmek suretiyle 11.07.2012 tarihinde kesinleşmiştir.

Adli yargıda Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nce açılan ve redle sonuçlanan kararın kesinleşmesinin ardından 04.09.2012 tarihinde Ü.Ü.'e velayeten annesi N.Ü.yeniden muhtaç aylığının bağlanması için Kayseri Vakıflar Bölge Müdürlüğüne başvurmuş, Kayseri Vakıflar Bölge Müdürlüğü 21.09.2012 gün Sayı:3623 sayılı cevabi yazısı ile taraflar arasında alacak davası olduğu gerekçe gösterilerek bu talebin reddine karar verilmiş, sonrasında aynı konuda 05.10,2012 tarihinde Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne yapılan başvuruda 12.10.2012 gün ve 3993 sayılı yazı ile bu talebin kabul edilemeyeceği açıklanmak suretiyle reddedilmiştir. Davacı taraf idareye yaptığı başvuruların reddedilmesi üzerine uyuşmazlığa konu davayı adli yargıda açmıştır. Davacı, aşamaları açıklandığı şekilde muhtaç aylığı bağlandıktan sonra kesilmesinin ardından muhtaç aylığının hem yeniden bağlanması hem de alamadığı aylıkların tahsili amacıyla eldeki davayı açmıştır.

Davacının davalı idareye muhtaç aylığının bağlanması konusunda ilk başvuruyu yaptığı sırada yürürlükte olan 28.12.1989 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü Muhtaç Aylığı ve İmaret Yönetmeliği'nin Aylık Bağlanacak veya İmaretten Faydalanacaklar başlıklı 5. Maddesinde:

" (Değişik: RG- 17/01/1997-22880) Sosyal Güvenlik Kurum ve Kuruluşlarının herhangi birisinden her ne isim altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan, mahkeme kararı ile veya doğrudan doğruya kanunla bakıma alınmayan veya herhangi bir gelire sahip olmayan, nafaka bağlanmayan veya bağlanma ihtimali bulunmayan, menkul ve gayrimenkul malı mevcut olmayan veya olup da bunlardan elde edeceği yıllık gelirleri toplamının aylık ortalaması bu Yönetmelikle bağlanacak aylık miktarını geçmeyen, başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde sakat, âma ve işsiz bulunanlar ile annesi, babası veya annesi ya da babası olmayan muhtaç çocuklara aylık bağlanır ve imaretten faydalandırılır.

(Ek fıkra: RG-01/07/2006-26215) 18 yaşından küçük sakat çocuklara, kendilerine bakmakla yükümlü anne ve babalarının bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartları taşıdığı takdirde, muhtaç aylığı bağlanır."

Aylıkların ve Yemeklerin Kesilmesi başlıklı 13. Maddesinde

"(Değişik: RG- 17/01/1997-22880)

Aşağıdaki hallerde bağlanan aylık ve verilmekte olan yemek kesilir:

a) Hak sahibinin ölümü,

b) Aylık bağlanan kadın ise evlenmesi (âma ve muhtaç kadının, âma, muhtaç, sakat biriyle evlenmesi hallinde ve muhtaçlıklarının devam etmesi durumunda bu hüküm uygulanmaz).

c) Herhangi bir sebeple muhtaçlığın kalkması,

d) Aylık bağlanan âma, sakat ve muhtaçların ücret karşılığı bir işte çalışmaya başlaması,

e) Kamu Kurum ve Kuruluşları veya hakiki ya da hükmi şahıslarca bakım altına alınması,

f) Aylık sahibi erkek çocuğun 18, yüksek öğrenimde ise 25 yaşını tamamlaması,

g) Aylıkların aralıksız altı ay, yemeklerin ise izinsiz ve mazeretsiz 10 gün alınmaması,

h) Yemek alanların hal, hareket ve davranışlarında, ahlaka ve adaba uymayan hallerinin tesbit edilmesi" denilmek suretiyle hangi hallerde muhtaçlık aylığının kesileceği açıklanmıştır.

27.09.2008 tarih 27010 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Vakıflar Yönetmeliği ile 28.12.1989 tarihli 20386 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü Muhtaç Aylığı ve Vakıf İmaret Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Davacıya bağlanan muhtaçlığın aylığının kesildiği tarihte yürürlükte olan ve 27.09.2010 tarih 27010 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Vakıflar Yönetmeliğinin Muhtaç Aylığının Bağlanması ve Kesilmesine ilişkin hükümleri içeren 72 ila 82. Maddelerinde:

" Muhtaç Aylığı

Madde 7- (1) Vakfiyelerde yer alan hayır şartlarının yerine getirilmesi amacıyla muhtaç durumda bulunan engelliler ile yetimlere aylık bağlanır.

Muhtaç aylığından yararlanacaklar

MADDE 73 – (1) Annesi ya da babası olmayan muhtaç çocuklar ile % 40 ve üzeri engelli olan muhtaçlara; sosyal güvencesi olmaması, herhangi bir gelir veya aylığı bulunmaması, mahkeme kararı veya kanunla bakım altına alınmamış olması, gelir getirici taşınır ve taşınmaz malı mevcut olmaması veya olup da bunlardan elde edeceği aylık ortalama gelirinin bu Yönetmelikle belirlenen muhtaç aylığı miktarını geçmemesi halinde aylık bağlanabilir.

(2) 18 yaşından küçük engelli çocuklara, kendilerine bakmakla yükümlü anne ve babalarının bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartları taşıdığı takdirde aylık bağlanır.

(3) Aynı aileden sadece bir kişiye aylık bağlanabilir.

Başvuru

Madde 74 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-14/8/2010-27672)

(1) Kendisine aylık bağlanması için başvuracaklar Ek-11'de yer alan formu doldurarak yerleşim yeri Bölge Müdürlüklerine şahsen, posta yoluyla veya Genel Müdürlüğün internet sitesi üzerinden başvuru yapabilirler. Muhtaç engellilerin özrünü belirten sağlık kurulu raporu forma eklenir.

Sağlık kurulu raporu

Madde 75 – (1) Sağlık kurulu raporunda istek sahiplerinin çalışarak hayatını kazanıp kazanamayacağı ile organ yokluğu ve bozukluğunun yüzde kaç olduğu belirtilir.

Başvuruların değerlendirilmesi

Madde 76 – (1) (Mülga:RG-14/8/2010-27672)

(2) Bölge müdürlüğünce müracaat belgeleri üzerindeki beyanları doğrulandıktan sonra, Ek-12'de belirtilen kriterlere göre puanlama yapılarak dosya tamamlanır. İllerin boş muhtaç kadrosu dikkate alınarak Ek-13'deki forma göre hazırlanacak onay Genel Müdürlüğe gönderilir.

Ödenecek aylık miktarı

Madde 77 – (1) Ödenecek aylık miktarı 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen ve memur taban aylıklarına uygulanan taban aylığı katsayısının (400) dörtyüz gösterge rakamı ile çarpımından elde edilecek miktardır.

(2) Muhtaç aylığı bağlanacakların sayısı Genel Müdürlükçe belirlenir.

Aylıkların ödenmesi ve muhtaçlığın izlenmesi

Madde 78 – (1) Aylıklar, Genel Müdürlük onayını takip eden aybaşından itibaren peşin olarak hak sahiplerine veya yetkili vekil ya da vasilerine ödenir.

(2) Bölge müdürlükleri tarafından aylık bağlananlara, banka hesap numaraları ile birlikte tebligat yapılır ve aylıklar banka hesaplarına yatırılır.

(3) İkametleri değişenlerin aylıkları devam eder. Boş kontenjan bulunması halinde ilgili bölge müdürlüğüne nakilleri yapılabilir.

(4) Yapılan araştırma sonucunda durumları 73 üncü madde kapsamına girmediği tespit edilenlerin aylıkları kesilir.

Yoklama

Madde 79 – (1) Aylık sahipleri her yılın kasım ayında Ek-14'deki yoklama belgesini doldurarak aylık aldıkları bölge müdürlüğüne teslim ederler.

(2) Yoklama belgesini vermeyenlerin aylıkları dondurulur, yoklama belgelerini üç ay içerisinde getirmeleri halinde verilmeyen aylıkları toptan ödenir.

Aylıkların kesilmesi

Madde 80 – (1) Aylık alanların;

a) Ölümü,

b) Muhtaçlığının kalkması veya bakım altına alınması,

c) Yetim erkek çocuğun 18, yüksek öğrenimde ise 25 yaşını tamamlaması,

ç) Aylıkların aralıksız üç ay alınmaması,

halinin tespitini takip eden ay başından itibaren aylıkları kesilir.

Bildirim yükümlülüğü

Madde 81 – (1) Muhtaçlar, aylıklarının kesilmesini gerektiren halleri bölge müdürlüklerine en geç bir ay içinde yazılı olarak bildirmek zorundadırlar.

(2) Aylık bağlanmasını gerektiren şartların ortadan kalktığı tarihten itibaren yapılan fazla ödemeler genel hükümlere göre ilgililerden tahsil edilir." şeklinde düzenlemeler yer almaktadır.

05.06.1935 tarih 2762 sayılı Vakıflar Kanunu 20.02.2008 tarih 5737 sayılı Vakıflar Kanununun yürürlüğe girmesi ile anılan Kanunun

80. Maddesine göre yürürlükten kaldırılmıştır.

5737 sayılı Vakıflar Kanununun amaç ve kapsamının yer aldığı 1 ve 2. maddeleri:

"Madde 1- Bu Kanun; vakıfların yönetimi, faaliyetleri ve denetimine, yurt içi ve yurt dışındaki taşınır ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarının tescili, muhafazası, onarımı ve yaşatılmasına, vakıf varlıklarının ekonomik şekilde işletilmesi ve değerlendirilmesinin sağlanmasına ilişkin usûl ve esasların belirlenmesi; Vakıflar Genel Müdürlüğünün kuruluşu ile Genel Müdürlüğün teşkilât, görev, yetki ve sorumluluklarının düzenlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Madde 2- Bu Kanun; mazbut, mülhak ve yeni vakıflar, cemaat ve esnaf vakıfları ile Vakıflar Genel Müdürlüğünü kapsar.

Bu Kanunun uygulanmasında milletlerarası mütekabiliyet ilkesi saklıdır."

Yönetim ve Temsil Şeklini düzenleyen 6. Maddesinde;

" Mazbut vakıflar, Genel Müdürlük tarafından yönetilir ve temsil edilir.

Mülhak vakıflar, Anayasaya aykırılık teşkil etmeyen vakfiye şartlarına göre Meclis tarafından atanacak yöneticiler eliyle yönetilir ve temsil edilir. Vakıf yöneticileri kendilerine yardımcı tayin edebilirler. Mülhak vakıf yöneticilerinde aranacak şartlar ile yardımcılarının nitelikleri yönetmelikle düzenlenir. Vakfiyedeki şartları taşımamaları nedeniyle kendilerine yöneticilik verilemeyenler bu şartları elde edinceye, küçükler ile kısıtlılar fiil ehliyetlerini kazanıncaya ve boş kalan yöneticilik yenisine verilinceye kadar, vakıf işleri Genel Müdürlükçe temsilen yürütülür.

Cemaat vakıflarının yöneticileri mensuplarınca kendi aralarından seçilir. Vakıf yöneticilerinin seçim usûl ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Esnaf vakıfları, mülhak vakıfların tabi olduğu hükümlere tabidir. Bu vakıflar, esnafın seçtiği yönetim kurulu tarafından yönetilir.

Yeni vakıfların yönetim organı vakıf senedine göre oluşturulur ve bu vakıfların yönetim organlarında görev alanların çoğunluğunun, Türkiye'de yerleşik bulunması gerekir.

5737 sayılı Vakıflar Kanununun Genel Müdürlüğü ve Genel Müdürlüğün görevlerini düzenleyen 35 ve 36. maddelerinde:

Madde 35- Bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere, kamu tüzel kişiliğini haiz Başbakanlığa bağlı Vakıflar Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Başbakan, Genel Müdürlüğün yönetimi ile ilgili yetkilerini gerekli gördüğü takdirde görevlendireceği Başbakan Yardımcısı vasıtasıyla kullanabilir.(1)

Vakıflar Genel Müdürlüğü, merkez ve taşra teşkilâtından oluşur.

Genel Müdürlüğün merkezi Ankara'dadır.

Madde 36 – Genel Müdürlüğün görevleri şunlardır:

a) Mazbut vakıfların vakfiyelerinde veya vakfiye yerine geçen hücC., berat, ferman gibi belgelerinde yazılı hayrî, sosyal, kültürel ve ekonomik şart ve hizmetleri yerine getirmek.

b) Vakfiyelerde öngörülen hizmetlerin en iyi şekilde yerine getirilebilmesini sağlamak amacıyla Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait paralar ile malları değerlendirmek, daha fazla gelir getirici yatırımlara tahsis etmek.

c) Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait paralar ile işletmeler kurma, kurulmuş şirketlere iştirak etme, bunların sermaye artışları hususlarında karar vermek.

d) Yurt içi ve yurt dışındaki vakıflara ait vakıf kültür varlıklarını ihya etmek.

e) Mülhak, cemaat ve yeni vakıflar ile esnaf vakıflarının denetimini yapmak.

f) Vakıflarla ilgili konularda; araştırma, geliştirme, eğitim, kültür ve yayın faaliyetlerinde bulunmak, ulusal ve uluslararası koordinasyonu sağlamak.

g) Vakıf kültür varlıklarından oluşan koleksiyonlar meydana getirmek; müze, kütüphane ve kültür merkezleri kurmak.

h) Bu Kanun ve diğer kanunlar ile Genel Müdürlüğe verilen görevleri yapmak.

Genel Müdürlük, vakıflara ilişkin görevlerle ilgili olarak diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde çalışır ve koordinasyonun sağlanması hususunda gerekli tedbirleri alır. Genel Müdürlük gerektiğinde ihtiyaç duyulan konuyla sınırlı olmak üzere 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tâbi olmaksızın uzman kişi, kurum ve kuruluşlardan danışmanlık ve hukukî mütalaa şeklinde hizmet satın alabilir."hüküm altına alınmış, aynı Kanunun Personel Rejimine ilişkin 67. Maddesinde de Genel Müdürlük personelinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olduğu hükmüne yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin değişik 1 numaralı bendinde:

"a) (Değişik : 8.6.2000-4577/5 md.) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18.12.1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar" idari dava türleri olarak sayılmıştır.

Belirtilen bu mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, kuruluş ve işleyişine ilişkin kuralları yasa ile düzenlenen Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün kamu tüzel kişisi olduğu, yasa hükmü ile verilen görevleri yerine getirirken kamu gücünü kullandığı tartışmasızdır.

Olayımızda, küçük Ülkem Ürün'e muhtaç aylığı 01.07.2006 tarihinde bağlanmış 01.07.2009 tarihinde kesilmiş, yeniden aylık bağlanma talebi ile ara döneme ilişkin kesilen aylıkların geri ödenmesine ilişkin talebi, 21.09.2012 ve 12.10.2012 tarihlerinde davalı idare tarafından reddedilmesi üzerine adli yargıda dava açılmıştır. Bu durumda, haksız olarak kesildiği dönemler itibariyle verilmeyen aylıkların verilmesi ve muhtaç aylığının yeniden bağlanmasına ilişkin dava konusu işlemin, 5737 sayılı Vakıflar Kanunu ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmelik hükümlerine göre tesis edildiğinden, uyuşmazlığın idari işlemden kaynaklanan tam yargı davası niteliğinde olması dolayısıyla açılan davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde idari yargı görevli olduğundan, Danıştay Başsavcısının başvurusunun kabulü ile, davalı Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne izafeten Ankara Bölge Müdürlüğü'nü vekilinin görev itirazının Ankara 19. Asliye Hukuk Mahkemesince reddine ilişkin kararın kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Danıştay Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı Vakıflar Genel Müdürlüğüne İzafeten Ankara Bölge Müdürlüğü Vekilinin GÖREV İTİRAZININ Ankara 19. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 17.05.2013 gün ve E:2013/106 sayılı REDDİNE İLİŞKİN KARARIN KALDIRILMASINA, 30.12.2013 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.